

VENDIM
Nr. 57, datë 29.7.2016

NË EMËR TË REPUBLIKËS
SË SHQIPËRISË.....

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Vladimir Kristo	anëtar i	“	“
Sokol Berberi	anëtar i	“	“
Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“
Besnik Imeraj	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“

me sekretare Edmira Babaj, në datën 8.6.2016 mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 32 Akti, që u përket palëve:

KËRKUESE: Gjykata e Lartë

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Kuvendi i Shqipërisë, Këshilli i Ministrave,
Ministria e Drejtësisë, Këshilli i Lartë i Drejtësisë, Unioni i Gjyqtarëve të Shqipërisë

OBJEKTI: Shfuqizimi si e papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë të shkronjës “ç”, pika 2 e nenit 33 të ligjit nr. 9877, datë 18.2.2008, “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”.

BAZA LIGJORE: Nenet 134/d dhe 145/2 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; neni 36 i ligjit nr. 9877 datë 18.2.2008, “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, neni 21 i ligjit nr. 49/2012, “Për organizimin dhe funksionimin e gjykatave adminis-trative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve adminis-trative”; nenet 154 e vijues të Kodit të Procedurës Civile.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Fatmir Hoxha, shqyrtoi pretendimet e gjykatës referuese, që kërkojnë pranimin e kërkesës, parashtrimet e subjekteve të interesuara, Kuvendi, Këshilli i Ministrave, Ministria e Drejtësisë, Këshilli i Lartë i Drejtësisë, që kërkojnë rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Ministri i Drejtësisë, me kërkesën nr. 302 prot., datë 15.1.2014, “Për procedimin disiplinor të gjyqtarës E.Gj.” i është drejtuar Këshillit të Lartë të Drejtësisë me propozimin për marrjen e masës disiplinore shkarkim nga detyra.

2. Këshilli i Lartë i Drejtësisë, me vendimin nr. 29, datë 24.2.2014, “Për shqyrtimin e kërkesës për procedim disiplinor ndaj gjyqtarës E.Gj.”, ka vendosur rrëzimin e kërkesës së ministrit të Drejtësisë për shkarkimin nga detyra të gjyqtarës E.Gj., si dhe caktimin e afatit deri në mbledhjen e ardhshme për propozimin e një mase tjetër disiplinore.

3. Në mbledhjen e datës 15.4.2014, Këshilli i Lartë i Drejtësisë ka shqyrtuar kërkesën e Ministrit të Drejtësisë për marrjen e masës disiplinore ndaj gjyqtarës E.Gj. për dërgimin nga 1 deri në 2 vjet në një gjykatë të të njëjtit nivel jashtë rrethit gjyqësor ku gjyqtari ka emërimin e tij.

4. Këshilli i Lartë i Drejtësisë, me vendimin nr. 44, datë 15.4.2014, ka vendosur pranimin e kërkesës së ministrit të Drejtësisë dhe bazuar në shkronjën “ç”, pika 2, e nenit 33 të ligjit nr. 9877, datë 18.2.2008, “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, ka marrë masën disiplinore të dërgimit për dy vjet në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Kavajë për të ushtruar detyrën e gjyqtarës.

5. Me pretendimin se masa e marrë është e pabazuar në ligj dhe joproporcionale, gjyqtarja E.Gj. i është drejtuar me kërkesëpadi Gjykatës së Apelit Tiranë.

6. Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 54, datë 3.6.2014, ka vendosur moskompetencën për shqyrtimin e çështjes, si dhe dërgimin e saj Gjykatës Administrative të Apelit Tiranë.

7. Gjykata Administrative e Apelit Tiranë pasi ka shqyrtuar çështjen me vendimin nr. 15, datë 30.9.2014, ka vendosur rrëzimin e kërkesëpadisë.

8. Mbi rekursin e palës paditëse E.Gj., Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, pasi e bisedoi çështjen në tërësi, ka vlerësuar se dispozita e shkronjës “ç” të pikës 2 të nenit 33 të ligjit nr. 9877/2008, “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, e cila zbatohet për zgjidhjen e çështjes, vjen në kundërshtim me Kushtetutën. Në këto kushte, Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka vendosur pezullimin e çështjes dhe dërgimin në Gjykatën Kushtetuese.

II

9. **Kërkuesi Gjykata e Lartë (gjykata referuese)**, i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese duke pretenduar antikushtetutshmërinë e shkronjës “ç”, pika 2, e nenit 33 të ligjit 9877/2008, “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, e cila parashikon masën disiplinore: “*Dërgimi për 1 deri në 2 vjet në një gjykatë të të njëjtit nivel jashtë rrebit gjyqësor ku gjyqtari ka emërimin e tij*”. Gjykata referuese në mënyrë të përmbledhur ka parashtruar si vijon:

9.1 Dispozita objekt kundërshtimi nuk ka lidhje me qëllimin dhe kuptimin e transferimit që parashikon pika 4 e nenit 147 të Kushtetutës.

9.2 Në Kushtetutë nuk parashikohet transferimi i gjyqtarit si një nga llojet e masave disiplinore që mund të merret ndaj tij. Në Kushtetutë parashikohet se për transferimin e gjyqtarit, sikurse dhe për përgjegjësinë disiplinore, vendos Këshilli i Lartë i Drejtësisë. Norma kushtetuese parashikon në mënyrë të shprehur se transferimi i gjyqtarit nuk mund të bëhet pa pëlqimin e tij, përveçse kur këtë e diktojnë nevojat e riorganizimit të sistemit gjyqësor.

9.3 Transferimi paralel, pa pëlqimin e gjyqtarit, nuk mund të parashikohet nga ligji si një masë disiplinore kryesore, por vetëm si masë plotësuese, që shoqëron kur është rasti masën kryesore të dhënë ndaj gjyqtarit.

9.4 Ligji duhet të parashikojë lloje masash disiplinore që jo vetëm të jenë të përshtatshme me natyrën dhe funksionin kushtetues të gjyqtarit, por edhe të mos cenojnë parimet themelore për pavarësinë dhe palëvizshmërinë e gjyqtarit në ushtrimin e detyrës.

9.5 Transferimi i gjyqtarit në një gjykatë paralele, pa pëlqimin e tij, si masë disiplinore, vjen në kundërshtim me parimin e barazisë para ligjit dhe atë të mosdiskriminimit. Kjo dispozitë krijon gjendje objektive paragjyqëse, diskriminuese dhe pabarazie përpara ligjit ndërmjet subjekteve dhe individëve që i drejtohen gjykatës. Qëllimi i ligjit dhe pritshmëria është që gjykatat e së njëjtës shkallë të kenë gjyqtarë në thelb të të njëjtit nivel në aspektin profesional dhe të integritetit.

10. **Subjekti i interesuar, Kuvendi i Shqipërisë**, ka paraqitur parashtrime me shkrim si vijon:

10.1 Gjykata referuese legjitimohet t’i drejtohet Gjykatës Kushtetuese, pasi ka çmuar se ligji që do të zbatohet në çështjen konkrete bie në kundërshtim me Kushtetutën. Bazuar në nenin 131/a të Kushtetutës kontrolli i kushtetutshmërisë së ligjit është në juridiksionin dhe kompetencën e Gjykatës Kushtetuese.

10.2 Lidhur me themelin e kërkesës, Gjykata Kushtetuese është shprehur më parë me vendimin nr. 21, datë 7.6.2007 për pikën 5, të nenit 42, të ligjit nr. 8436, datë 18.12.1998, “Për organizimin dhe funksionimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë” që parashikonte si masë disiplinore transferimin e gjyqtarit në një gjykatë tjetër të të njëjtit nivel ose të një niveli më të ulët. Ajo ka vendosur shfuqizimin e saj, pasi transferimi si masë disiplinore nuk ishte konceptuar sipas standardeve kushtetuese.

10.3 Gjykata Kushtetuese me vlerësimet e mbajtura në vendimin e mësipërm, duke u shprehur se si duhet të jenë rregullimet e ardhshme eventuale ligjore, ka ndërhyrë në tagrat e pushtetit legjislativ që i takojnë Kuvendit.

10.4 Vlerësimet e mbajtura nga Gjykata Kushtetuese në këtë vendim kanë cenuar parimin e ndarjes dhe të balancimit të pushteteve, duke e kthyer gjykatën në legjislator pozitiv.

11. **Subjekti i interesuar Këshilli i Ministrave** ka paraqitur parashtrime me shkrim si vijon:

11.1 Gjykata referuese nuk ka parashtruar mjaftueshëm arsye serioze për antikushtetutshmërinë e dispozitës objekt gjykimi, duke pretenduar se cenohet parimi i pavarësisë dhe palëvizshmërisë së gjyqtarit në ushtrimin e detyrës. Si rrjedhim, gjykata referuese nuk legjitimohet në kërkesën e saj.

11.2 Në nenin 147 të Kushtetutës parashi-kohet koncepti i transferimit të gjyqtarit për nevoja të organizimit gjyqësor. Kompetencën për të vendosur për masat disiplinore Kushtetuta ia ka deleguar Këshillit të Lartë të Drejtësisë. Lidhur me këtë parashikim Gjykata Kushtetuese ka mbajtur qëndrim me vendimin nr. 21, datë 7.6.2007.

11.3 Në ligjin nr. 9877/2008, “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, të miratuar pas vendimit të Gjykatës Kushtetuese, u reflektua dhe ndryshimi i terminologjisë, nga “transferim” i parashikuar në ligjin e mëparshëm në “dërgim” në rastin e marrjes së masës disiplinore.

11.4 Pretendimi se dispozita cenon parimin e barazisë para ligjit dhe parimin e mosdiskriminimit është i pabazuar. Qëllimi i pushtetit gjyqësor është dhënia e drejtësisë dhe transferimi si masë disiplinore është në interes të administrimit të drejtësisë dhe funksionimit normal të mekanizmave të pushtetit gjyqësor.

12. **Subjekti i interesuar, Ministria e Drejtësisë**, ka paraqitur shkresë ku sqaron se komentet janë përcjellë nëpërmjet Këshillit të Ministrave.

13. **Subjekti i interesuar, Këshilli i Lartë i Drejtësisë**, ka paraqitur parashtrime me shkrim si vijon:

13.1 Ligjvënësi ka qenë i vëmendshëm gjatë hartimit të dispozitës objekt gjykimi kushtetues për të bërë dallimin midis transferimit si lëvizje, kur kërkohet pëlqimi i gjyqtarit, me kalimin në një gjykatë tjetër të të njëjtit nivel jashtë rrethit gjyqësor ku ka emërimin. Ligjvënësi për të mos ngatërruar këto raste, përdor fjalën “dërgim” në rastin e lëvizjes si masë disiplinore.

13.2 Në hartimin e dispozitës ligjvënësi ka qenë në koherencë me nenin 138 të Kushtetutës, ku parashikohet se koha e qëndrimit të gjyqtarit në detyrë nuk mund të kufizohet, si dhe paga dhe përfitimet e tjera nuk mund të ulen. Dispozita objekt gjykimi nuk cenon parimet mbi të cilat funksionon pushteti gjyqësor, si pavarësia, karriera gjyqësore, paga dhe përfitime të tjera, për sa kohe ushtron një funksion kushtetues.

13.3 Masa disiplinore e dërgimit të gjyqtarit nga 1 deri në 2 vjet në një gjykatë të të njëjtit nivel nuk cenon parimet kushtetuese, por gjen zbatim parimi se ligji është i barabartë për të gjithë dhe gjyqësori ka si mision të shërbejë në mënyrë të barabartë për të gjithë.

13.4 Transferimi në kuadrin e një mase disiplinore parashikohet edhe në pikën 3 të paragrafit 3.4 të Kartës Evropiane mbi Statusin e gjyqtarëve.

14. **Subjekti i interesuar, Unioni i Gjyq-tarëve të Shqipërisë**, nuk ka paraqitur parashtrime.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e gjykatës referuese

15. Subjekti i interesuar, Këshilli i Ministrave, ka pretenduar se gjykata referuese nuk ka parashtruar mjaftueshëm arsye serioze për antikushtetutshmërinë e dispozitës objekt gjykimi, duke pretenduar se cenohet parimi i pavarësisë dhe palëvizshmërisë së gjyqtarit në ushtrimin e detyrës. Si rrjedhim, gjykata referuese nuk legjitimohet në kërkesën e saj.

16. Gjykata rritet se kërkesa për kontroll incidental, që përbën mjetin e aksesit të gjykatës së juridiksionit të zakonshëm në gjykimin kushtetues, rregullohet nga neni 145/2 i Kushtetutës, sipas të cilit kur gjyqtari çmon se ligji (ose dispozita të tij) bie në kundërshtim me Kushtetutën, nuk e zbaton atë, por pezullon gjykimin dhe ia dërgon çështjen Gjykatës Kushtetuese për t’u shprehur në lidhje me kushtetutshmërinë e normës. Përmbajtja e dispozitës kushtetuese është konkretizuar në nenin 68 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i cili përcakton edhe disa kushte, të cilat duhet të respektohen nga gjykata referuese për të

iniciuar gjykimin incidental: *së pari*, gjatë një procesi gjyqësor ajo duhet të përcaktojë/identifikojë ligjin që zbatohet për zgjidhjen e çështjes konkrete (lidhjen e drejtpërdrejtë); *së dyti*, duhet të parashikojë arsye serioze për antikushtetutshmërinë e ligjit ose dispozitave të tij, duke referuar në normat ose parimet konkrete të Kushtetutës, *së treti* përpara marrjes së vendimit të pezullimit të çështjes, gjykata referuese duhet të konkludojë se gjykimi që ka nisur nuk mund të përfundojë pa iu dhënë përgjigje çështjes së kushtetutshmërisë së ligjit nga ana e Gjykatës Kushtetuese. Në të kundërt, nëse gjykata referuese çmon se një ligj nuk do të zbatohet nga ana e saj për zgjidhjen e çështjes, edhe pse sipas saj vlerësohet si jokushtetues, ajo duhet të vazhdojë me gjykimin e çështjes (*shih vendimin nr. 39, datë 30.6.2014 të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë kuptim, kërkohet një raport i domosdoshëm midis vendimit të Gjykatës (zgjidhjes së çështjes së kushtetutshmërisë) dhe zgjidhjes së çështjes konkrete nga gjykata referuese. Po ashtu, gjykata referuese, në zbatim të parimit të kushtetutshmërisë, përpara se t'i drejtohet Gjykatës Kushtetuese duhet të bëjë të gjitha përpjekjet për ta interpretuar ligjin e zbatueshëm në përputhje me Kushtetutën (*shih vendimet nr. 7, datë 16.2.2015; nr. 39 datë 30.6.2014 të Gjykatës Kushtetuese*). Është detyrim i gjykatës referuese të zgjidhë dyshimet interpretative duke i dhënë normës së zbatueshme një interpretim që përputhet me parimet kushtetuese. Në këto kushte, gjykata referuese është e detyruar të zbatojë, midis interpretimeve të ndryshme të mundshme, atë që konsiderohet se përputhet me parimin kushtetues, që në të kundërt do të cenohej. Në rast se ajo vlerëson se të gjitha interpretimet e mundshme bien në kundërshtim me Kushtetutën, atëherë duhet t'i drejtohet Gjykatës duke kërkuar kontrollin e kushtetutshmërisë së normës të individualizuar si e zbatueshme në rastin konkret.

17. Gjykata vlerëson se bazuar në standardet e mësipërme, në rastin konkret gjykata referuese ka identifikuar parimet kushtetuese me të cilat, sipas saj, dispozita bie në kundërshtim me Kushtetutën, ka identifikuar raportin midis vendimit të gjykatës referuese dhe zgjidhjes së çështjes konkrete duke arsyetuar se kjo është dispozita e vetme që do të zbatohet për zgjidhjen e çështjes konkrete dhe se nuk ka pasur mundësi të interpretimit të ligjit në pajtim me Kushtetutën dhe se për këtë arsye nuk mund të përdorte mekanizëm tjetër veç atij të paraqitjes së kërkesës në Gjykatën Kushtetuese.

18. Për sa më sipër, Gjykata vlerëson se gjykata referuese legjitimohet t'i drejtohet asaj për kontrollin e pajtueshmërisë me Kushtetutën të shkronjës “ç”, pika 2, e nenit 33 të ligjit 9877/2008, “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar.

B. Për themelin e çështjes lidhur me pretendimin se shkronja “ç”, pika 2, e nenit 33 të ligjit 9877/2008, “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, vjen në kundërshtim me nenin 147 të Kushtetutës

19. Gjykata referuese ka pretenduar se masa disiplinore: “Dërgimi për 1 deri në 2 vjet në një gjykatë të të njëjtit nivel jashtë rrethit gjyqësor *ku gjyqtari ka emërimin e tij*”, e parashikuar në shkronjën “ç”, pika 2, e nenit 33 të ligjit nr. 9877/2008, “Për organizimin e pushtetit gjyqësor” të ndryshuar bie në kundërshtim me Kushtetutën, pasi nuk parashi-kohet se transferimi është një nga llojet e masave disiplinore.

20. Gjykata vëren se në pikën 4 të nenit 147 të Kushtetutës parashikohet se Këshilli i Lartë i Drejtësisë vendos për transferimin e gjyqtarëve, si dhe për përgjegjësinë e tyre disiplinore. Ndërsa në pikën 5 të po këtij nenin parashikohet se “*transferimi i gjyqtarëve nuk mund të bëhet pa pëlqimin e tyre, përveç kur këtë e diktojnë nevojat e riorganizimit të sistemit gjyqësor*”. Transferimi i gjyqtarit është rregulluar në nenin 21 të ligjit 9877/2008, “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë” të ndryshuar. Ndërsa në shkronjën “ç”, pika 2, të nenit 33 të ligjit nr. 9877, datë 18.2.2008, “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, parashikohet masa disiplinore “*Dërgimi për 1 deri në 2 vjet në një gjykatë të të njëjtit nivel jashtë rrethit gjyqësor ku gjyqtari ka emërimin e tij*”.

21. Gjykata ka vlerësuar se konsensusi i gjyqtarit për transferimin e tij është një garanci kushtetuese në funksion të ruajtjes së principit të palëvizshmërisë së gjyqtarit. Garancitë kushtetuese që lidhen me palëvizshmërinë e gjyqtarëve, si dhe me paprekshmërinë e pagës e të përfitimeve të tjera për shkak të funksionit kanë ndikimin e tyre që gjyqtari të ushtrojë funksionin e tij në mënyrë të pavarur (*shih vendimin nr. 5, datë 16.2.2012 të Gjykatës Kushtetuese*).

22. Gjykata sjell në vëmendje se lidhur me mënyrën e transferimit dhe përgjegjësinë disiplinore të gjyqtarëve është shprehur më parë në jurisprudencën e saj. Gjykata vëren se kompetenca për dhënien e masave disiplinore, bazuar në pikën 4 të nenin 147 të Kushtetutës, i është deleguar ligjvënësit të zakonshëm për të parashikuar rastet dhe kriteret e zbatimit konkret të tyre (*shih vendimin nr. 3, datë 20.2.2006 të Gjykatës Kushtetuese*). Bazuar në pikën 4 të nenit 147 të Kushtetutës, si një dispozitë referuese, masa disiplinore e dërgimit të gjyqtarit në një gjykatë tjetër të të njëjtit nivel propozohet nga ministri i Drejtësisë, pas inspektimit të kryer, dhe vendimi merret nga Këshilli i Lartë i Drejtësisë.

23. Gjykata konstaton se transferimi i gjyqtarit për nevoja të organizimit gjyqësor dhe masa disiplinore e dërgimit të gjyqtarit nga 1 deri në 2 vjet në një gjykatë të të njëjtit nivel jashtë rrethit gjyqësor ku gjyqtari ka emërimin e tij, janë dy institute të ndryshme. Transferimi sipas kuptimit të nenit 21 të ligjit, për të cilin vendos Këshilli i Lartë i Drejtësisë, sipas nevojave të organizimit të pushtetit gjyqësor, nuk është i lidhur me afat kohor të përcaktuar, ndërsa dërgimi i gjyqtarit si masë disiplinore bëhet sipas një afati kohor të përcaktuar nga 1 deri në 2 vjet.

24. Neni 147 i Kushtetutës nuk parashikon asnjë prej masave disiplinore. Në këtë dispozitë me karakter delegates parashikohet se është Këshilli i Lartë i Drejtësisë organi që rregullon transferimin e gjyqtarëve dhe përgjegjësinë e tyre disiplinore sipas ligjit. Sipas kësaj dispozite përgjegjësia disiplinore, llojet e masave disiplinore, rregullohet sipas ligjit të posaçëm, konkretisht ligji nr. 9877, datë 18.2.2008, “Për organizimin dhe funksionimin e pushtetit gjyqësor” të ndryshuar (*shih vendimin nr. 21, datë 7.6.2007 të Gjykatës Kushtetuese*).

25. Në ligjin e mëparshëm nr. 8436, datë 28.12.1998, “Për organizimin dhe funksionimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë” përdorej i njëjti term “transferim”, si në rastin kur ndodheshim para transferimit me pëlqimin e gjyqtarit ashtu edhe në rastin kur parashikohej si masë disiplinore ndaj gjyqtarit. Për të bërë dallimin midis dy instituteve, ligjvënësi, në reflektim të vendimit nr. 21, datë 7.6.2007 të Gjykatës Kushtetuese, me miratimin e ligjit nr. 9877, datë 18.2.2008, “Për organizimin dhe funksionimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, ka përdorur termin “dërgim” në rastin e masës disiplinore. Gjithashtu, në ndryshim nga ligji i mëparshëm koncepti i dërgimit si masë disiplinore ka karakter të përkohshëm, duke përcaktuar afatin nga 1 deri 2 vjet, si një ndër elementet e domos-doshme të tij.

26. Në Kartën Evropiane për Statusin e Gjyqtarëve, si dhe në Kartën Universale të Gjyqtarëve bëhet dallimi midis transferimit kur kërkohet pëlqimi i gjyqtarit dhe marrjes së masës disiplinore. Në Kartën Evropiane për Statusin e Gjyqtarëve është evidentuar se një gjyqtar që ushtron funksionin në një gjykatë, nuk mundet në parim të caktohet në një tjetër zyrë gjyqësore, madje as nëpërmjet ngritjes në detyrë, pa dhënë lirisht pëlqimin e tij. Përfundim nga ky rregull lejohet vetëm kur transferimi parashikohet dhe është shprehur si sanksion disiplinor, në rastet e një ndryshimi të ligjshëm të sistemit gjyqësor dhe në rastet e caktimit të përkohshëm të gjyqtarit për të përforcuar një gjykatë fqinje me kohëzgjatje maksimale të përcaktuar rigorozisht nga ligji, pa cenuar aplikimin e dispozitës së paragrafit 1.4 paragrafin 3.4 i Kartës. Gjithashtu, edhe në nenin 8 të Kartës Universale të Gjyqtarëve parashikohet se transferimi duhet të jetë me pëlqimin e gjyqtarit, përveçse në rastin e masës disiplinore. Masa disiplinore e dërgimit të gjyqtarit në një gjykatë tjetër të të njëjtit nivel me kohë të përcaktuar parashikohet edhe në legjislacionin e disa vendeve të tjera demokratike si Gjermani, Çeki, Slloveni, Poloni, Sllovakia. Në një vështrim krahasues në legjislacionin e këtyre vendeve, parashikohet se transferimi përveçse për nevojat e organizimit të drejtësisë mund të jepet edhe si masë disiplinore kur gjyqtari ka kryer shkelje disiplinore të tillë që justifikojnë këtë masë.

27. Gjithashtu, sipas gjykatës referuese, dispozita objekt kundërshtimi cenon parimin e mosdiskrimi-nimit dhe parimin e barazisë para ligjit. Sipas saj, qëllimi i ligjit dhe prishmëria është që gjykatat e të njëjtit nivel të kenë gjyqtarë të të njëjtit nivel në aspektin profesional dhe të integritetit. Individët që veprojnë dhe jetojnë në njësi të ndryshme territoriale kanë të drejtë dhe meritojnë të njëjtin shërbim gjyqësor, si në cilësi, edhe në integritet.

28. Gjykata vlerëson se pretendimi i gjykatës referuese se dispozita objekt gjykimi cenon parimin e barazisë para ligjit dhe parimin e mosdiskrimi-nimit, është i pabazuar. Gjykata konstaton se masat

disiplinore që merr Këshilli i Lartë i Drejtësisë kanë karakter të përkohshëm, por i shërbejnë funksionimit normal të veprimtarisë së gjykatave, në respektim të parimeve kushtetuese mbi të cilat vepron pushteti gjyqësor, si pavarësia dhe palëvizshmëria në detyrë e gjyqtarit. Si të tilla masat disiplinore kanë qëllim rehabilitimin e gjyqtarit të ndëshkuar (*shih vendimin nr. 21, datë 7.6.2007 të Gjykatës Kushtetuese*). Masat disiplinore merren ndaj gjyqtarëve pas një procedure kontrolli në respektim të standardeve kushtetuese dhe për shkaqe të përligjura. Qëllimi i tyre është tërheqja e vëmendjes së gjyqtarit në interes të administrimit dhe funksionimit të pushtetit gjyqësor për dhënien e drejtësisë, kudo ata ushtrojnë detyrën e tyre, pavarësisht vendit dhe kohës.

29. Për sa më sipër, Gjykata arrin në përfundimin se argumentet e paraqitura për shfuqizimin e shkronjës “ç”, pika 2, e nenit 33 të ligjit 9877/2008, “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, janë të pabazuara. Si rrjedhim, Gjykata vlerëson se kërkesa e paraqitur nga Gjykata e Lartë është e pabazuar dhe duhet të rrëzohet.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/a, 134/1/d dhe 145/2 të Kushtetutës, si dhe të neneve 68, 69, 70, 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Rrëzimin e kërkesës.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Sokol Berberi, Besnik Imeraj, Gani Dizdari, Vitore Tusha, Fatmir Hoxha, Fatos Lulo

Anëtar kundër: Vladimir Kristo

MENDIM PAKICE

1. Gjykata ka vendosur rrëzimin e kërkesës së Gjykatës së Lartë (gjykata referuese) lidhur me antikushtetushmërinë e shkronjës “ç”, pika 2, të nenit 33 të ligjit nr. 9877, datë 18.2.2008, “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”. Shumica e ka konsideruar si të pabazuar pretendimin e gjykatës referuese se masa disiplinore: “Dërgimi për 1 deri në 2 vjet në një gjykatë të të njëjtit nivel jashtë rrethit gjyqësor ku gjyqtari ka emërimin e tij”, e parashikuar në dispozitën objekt shqyrtimi, bie ndesh me nenin 147 të Kushtetutës.

2. Shumica, bazuar në jurisprudencën e kësaj Gjykate, pasi ka vlerësuar se konsensusi i gjyqtarit për transferimin e tij, i parashikuar në nenin 147/5 të Kushtetutës, është një garanci kushtetuese në funksion të ruajtjes së principit të palëvizshmërisë së gjyqtarit, në mënyrë që ai të ushtrojë funksionin e tij në mënyrë të pavarur (*shih paragrafin nr. 21 të vendimit*), ka arritur në përfundimin se transferimi i gjyqtarit për nevoja të organizimit gjyqësor dhe masa disiplinore e dërgimit të gjyqtarit nga 1 deri në 2 vjet në një gjykatë të të njëjtit nivel jashtë rrethit gjyqësor ku gjyqtari ka emërimin e tij, janë dy institute të ndryshme. Sipas shumicës, transferimi sipas kuptimit të nenit 21 të ligjit në fjalë, për të cilin vendos Këshilli i Lartë i Drejtësisë, sipas nevojave të organizimit të pushtetit gjyqësor, nuk është i lidhur me afat kohor të përcaktuar, ndërsa dërgimi i gjyqtarit si masë disiplinore bëhet sipas një afati kohor të përcaktuar nga 1 deri në 2 vjet (*shih paragrafin nr. 23 të vendimit*).

3. Përpyekjet e shumicës për të argumentuar arsyet e rrëzimit të kërkesës i gjej të sforcuara dhe kontradiktore. Ndryshe nga shumica mendoj se Gjykata duhet të kishte vendosur pranimin e saj.

4. Neni 147/5 i Kushtetutës parashikon: “Transferimi i gjyqtarëve nuk mund të bëhet pa pëlqimin e tyre, përveçse kur këtë e diktojnë nevojat e riorganizimit të sistemit gjyqësor”. Sipas jurisprudencës së Gjykatës (*shih vendimin nr. 21, datë 7.6.2007 të Gjykatës Kushtetuese*), Kushtetuta e ka trajtuar transferimin si një mjet të

nevojshëm që mund të përdoret vetëm me pëlqimin e gjyqtarit ose për nevojat e riorganizimit të sistemit gjyqësor (për të cilin nuk është e domosdoshme marrja e pëlqimit të tij).

5. Për sa u përket masave disiplinore, sikurse konstaton edhe shumica, neni 147 i Kushtetutës nuk sanksionon asnjë prej masave disiplinore, por në pikën 4 të tij, ngarkon Këshillin e Lartë të Drejtësisë, si organin që vendos për përgjegjësinë disiplinore të gjyqtarëve sipas ligjit. Në zbatim të kësaj dispozite, neni 42 i ligjit të mëparshëm nr. 8436, datë 28.12.1998, “Për organizimin dhe funksionimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë” parashikonte se: *“për shkelje të disiplinës, si dhe për akte e sjellje të tjera diskredituese mund të merret si masë disiplinore edhe transferimi në një gjykatë tjetër të të njëjtit nivel ose të një niveli më të ulët”*. Kjo dispozitë ka qenë objekt kontrolli kushtetutshmërie nga ana e kësaj Gjykate, e cila, me vendimin nr. 21, datë 7.6.2007, ka vendosur shfuqizimin e saj si të papajtueshme me Kushtetutën.

6. Në zbatim të vendimit të lartpërmendur të kësaj Gjykate, ligjvënësi, me miratimin e ligjit nr. 9877, datë 18.2.2008, “Për organizimin dhe funksionimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, ndër masat disiplinore, në nenin 33/ç ka parashikuar *dërgimin* e gjyqtarit për 1 deri në 2 vjet në një gjykatë të të njëjtit nivel jashtë rrethit gjyqësor ku ai ka emërimin e tij.

7. Në ndryshim nga shumica, në mendimin tim, përdorimi i një termi tjetër (“dërgim” në vend të fjalës “transferim”), si dhe përcaktimi i një afati të caktuar (nga 1 deri në 2 vjet), nuk ka ndryshuar thelbin e masës disiplinore. Gjykata në jurisprudencën e saj është shprehur se me qëndrimet që mban Kushtetuta për transferimin, që, si rregull, kërkon pëlqimin e gjyqtarit, ajo indirekt siguron, jep garanci për pavarësinë e tij. Duke bërë një përjashtim për rastet kur bëhet fjalë për riorganizimin e sistemit gjyqësor, ajo vë në balancë interesat e tij vetjakë me ato publike që lidhen drejtpërsëdrejti me mosfunksionimin e një gjykate konkrete të këtij sistemi (*shih vendimin nr. 21, datë 7.6.2007 të Gjykatës Kushtetuese*).

8. Nga sa më lart, Kushtetuta parashikon institutin e transferimit të gjyqtarit vetëm nëse ai jep pëlqimin e tij dhe kushtëzon mosdhënien e këtij pëlqimi vetëm për nevoja të organizimit të sistemit gjyqësor. Ndërsa dispozita në fjalë nuk i përmbush këto kriterë kushtetuese, sepse përcakton, në thelb, një transferim pa pëlqimin e gjyqtarit.

9. Edhe legjislacionet e vendeve të tjera evropiane (të tilla, si Gjermania, Çekia, Sllovenia, Polonia, Sllovakia), të referuara nga shumica, janë në përputhje me kushtetutat¹ e këtyre vendeve, të cilat parashikojnë në mënyrë eksplicite transferimin si masë disiplinore. Për pasojë, mendoj se krahasimi me ligjet e këtyre vendeve është i pavend në rastin në shqyrtim.

10. Për këto arsye çmoj se shkronja “ç”, pika 2 e nenit 33 të ligjit nr. 9877, datë 18.2.2008, “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, e kundërshtuar, është e papajtueshme me nenin 147/5 të Kushtetutës, prandaj ajo duhej të shfuqizohej.

Anëtar: Vladimir Kristo

¹ Shih nenin 97 të Kushtetutës Gjermane, zbatuar me nenin 30 të ligjit gjerman për pushtetin gjyqësor; nenin 82/2 të Kushtetutës Çeke etj.